

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/10/2022
Identifikačné číslo spisu:	8721201725
Dátum vydania rozhodnutia:	17.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8721201725.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD., a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne S.. E. Č., bývajúcej vo I. P. XX, zastúpenej JUDr. Silviou Kollárovou, advokátkou, so sídlom v Levoči, Štúrova 29, proti žalovanému Poľnohospodárskemu družstvu "Goral", so sídlom vo Veľkej Frankovej 124, IČO: 00 617 741, zastúpenému JUDr. Ivetou Pálffy Fabianovou, advokátkou, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie 5, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20Cpr/7/2021, o návrhu žalobkyne na prikázanie sporu Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

Návrhu žalobkyne na prikázanie sporu vedenému na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20Cpr/7/2021 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad predložil podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh žalobkyne na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Liptovský Mikuláš. Žalobkyňa na odôvodnenie návrhu uviedla, že napriek riadne podanej námietke zaujatosti konajúceho sudcu Z. rozhodol o nej Krajský súd v Prešove uznesením z 15. marca 2022 sp.zn. 5NcC/2/2022 (ďalej aj „krajský súd“) tak, že vec vrátil súdu prvej inštancie ako bezdôvodne predloženú. Odôvodnenie tohto uznesenia považovala za nepreskúmateľné, nejasné a neurčité. Krajský súd sa jednostranne priklonil k vyjadreniu namietaného sudcu. Žalobkyňa vyjadrila podozrenie, že na sudcov krajského súdu je vyvíjaný tlak a predmetné rozhodnutie bolo vydané na základe tzv. príkazu z hora. Mala zato, že nie sú dostatočné záruky na to, aby bolo zaručené zákonné, ústavné súladné a spravodlivé rozhodnutie vo veci jej žaloby o obnovu konania ani v rámci odvolacieho konania. Následne sa žalobkyňa venovala konkrétnym dôvodom, ktoré vzbudzujú pochybnosť o nestrannosti zákonného sudcu súdu prvej inštancie týkajúce sa jeho postupu a rozhodovania v konaní.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k návrhu žalobkyne na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti uviedol, že neboli splnené dôvody pre vyhovie takémuto návrhu. Návrh považoval za rozporný s ustanoveniami CSP a žiadal, aby bol najvyšším súdom zamietnutý v celom rozsahu.

3. Podľa § 39 ods. 2 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán vec prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Poprad) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Liptovský Mikuláš). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“).

4. Najvyšší súd prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalobkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie postupu podľa § 39 ods. 2 CSP.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázaní veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Ak by totiž príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie (čo rovnako platí aj pre civilné mimosporové konania).

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch sporových strán, pričom na pomery strany v spore, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na protistranu. Podstatný význam má i stanovisko protistrany v spore. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. Žalobkyňa v návrhu neuviedla žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Okresný súd Poprad, na ktorom konanie začalo) spor prejedná hospodárnejšie, rýchlejšie, prípadne po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie. Okolnosťou odôvodňujúcou prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti nie je a nemôže byť žalobkyňou tvrdená zaujatosť zákonného sudcu, či jej domnienka, že krajský súd nebude v budúcnosti rozhodovať o jej odvolaní objektívne nestranne. Na tento účel totiž procesný predpis ustanovil inštitút námietky zaujatosti, ktorú strana môže podať v prípade pochybností o nezáujatosti zákonného sudcu v zmysle § 52 CSP v spojení s § 49 CSP. Dôvod na prikázanie sporu inému súdu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 CSP by mohol nastať len za predpokladu vylúčenia všetkých sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť, čo však nie je prípad tejto veci. Rovnako nemožno za okolnosti odôvodňujúce prikázanie veci inému súdu považovať ani nespokojnosť strany s rozhodovaním súdu, či postupom sudcu. Žalobkyňou uplatnené tvrdenia, týkajúce sa nespokojnosti s postupom súdu v konaní by boli relevantnými len v prípade, ak by išlo o opravný, či mimoriadny opravný prostriedok. Účelom prikázaní sporu inému súdu je predovšetkým dosiahnuť hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie konkrétneho sporu (ako jedného zo základných princípov civilného sporu zakotveného v čl. 17 CSP) a nie náprava prípadných či už procesných alebo hmotnoprávných pochybení súdov. Napokon bolo potrebné zohľadniť aj nesúhlas žalovaného s návrhom žalobkyne na prikázanie veci inému súdu.

8. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalobkyne nevyhoviel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.